

SZÉKELYFÖLD.

Közigazgatási, társadalmi és szépirodalmi hirlap

Szerkesztő- s kiadóhivatal:
K.-Vásárhelytől a könyv-
nyomdában, Csik-Szeredán
T. Nagy Imre szerkesztő
lakásán.

Megjelenik: vasárnap, kedden, csütörtök-
kén és szombaton.
Előfizetési díj: egy évre 6 frt, fél évre 3 frt,
negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára helyben 3 kr.

Hirdetések és nyílt-terek
árszabály szerint felvétet-
nek a kiadóhivatalban
Cs.-Szeredán és Kézdi-Vá-
sárhelytől.

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel értesítjük olvasó közönségünket, hogy
előfizetéseket márczius 1-től számítva is elfogadjunk.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba és pedig K.-
Vásárhelytől a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy
Imréhez küldendők; vidékről levelezészerűbben posta-
utalvánnyal.

K.-Vásárhelytől, 1882. február 24.

A „Székelyföld” kiadó hivatala.

Táviratok.

— Magyar távirati iroda Budapestén. —

London, márczius 4. A királynőre Maclean
a pályaudvarban rálőtt, de nem találta; célja nem
volt politikai. Maclean elzúllott, elmezavart; a ki-
rálynő nyugodt.

Munkács, márczius 4. Munkácsy szülőházán
az emléktáblát teleplezték; délután diszebed, este
táncmulatság.

Belgrád, márczius 4. „Borba” socialista lap
elítéli Skobeleff beszédeit.

Mi ujság?

A képviselőház márcz. 1-én tartott ülés elején
elhatározta, hogy az ülések déltűn 3 óráig tartas-
anak. Ezután a qualificationalis és a véderő bizottsá-
gokba választattak meg a hiányzó tagok. A napirendre:
a közlekedési vitára térvén a ház, Tisza-Lajos mon-
dott beszédet a szabályozási kérdéstről általában, s a
Tisza-völgy helyzetéről, valamint a belvizek kérdése-
ről. Mukies Ernő Pázmándy határozati javaslata
mellett állatkozott. Tisza, kormányelnök, Mukies
nehány állítására reflectált s ismételte, hogy Rohon-
czy indítványa elfogadhatlan, mert bizalmatlanságot
foglalt magában összes bírói karunk és törvénykezésünk
ellen. Darányi Ignác szólott ezután a tiszaszabá-
lyozási társulatok helyzetéről s pártolta Baross indok-
olt napirendjét. Desseffy Aurél gr. határozati
javaslatot nyújtott be a belvizek szabályozása s a viz-

jogitörvény megalkotása tárgyában. Végül Károlyi
Sándor gr. beszélt a háznak szintén nagy figyelmé kö-
zött a Tisza-szabályozásról és az ezzel összefüggő kér-
désekről. A gróf felszólalása nagy érdeklődést keltett
s azt az egész ház a legfeszültebb figyelemmel hall-
gató meg. A gr. különösen a Tisza-szabályozás kérdé-
sével foglalkozott. Rohonczy vádjaira azt jegyezte meg,
hogy a közlekedési miniszterium leginkább úgy kerül-
heti ki az ilyes vádak, ha a legnagyobb nyilvános-
sággal jár el.

A harcztérről hivatalosan jelentik, hogy a sze-
rajevói főparancsnokságtól érkezett s február 28-án
kelt értesítés szerint a Zagorjében levő csapatok foly-
tatják hadműveleteiket.

Jovanovics altábornagy jelenti febr. 28-áról: Sto-
báczból, Bilekből és Trebinjéből nagyobb portyázások
történtek északi irányban. Nehány nagyobb távolság-
ban észrevett fegyveres emberen kívül nem találtak
felkelőket. A helységeket a férfaktól elhagyatva ta-
lálták. A nagyobb portyázásokat folytatják s kisebb
összeütközések voltak február 25-én az Orlara hegyen
Koritó-Bunoris mellett.

Közlekedési miseriák.

Ujabbi időkben a közlekedés javítására, gyorsítására
az állam óriási áldozatokat hozott.

A merre vasut, távirat, posta jár a közlekedés gyor-
saságával meg is lehet mindenki elégedve.

Egyes visszasságok ugyan fordulhatnak ezen helye-
ken is elő, de azok könnyen is javíthatók

Más azonban a helyzetük azon községeknek, a me-
lyekhez sem vasut, sem távirat nem vezet, a hol pos-
tahivatal nincs.

Ezek rendszerint a szomszédban 1—2 óra járásnyira
vannak, s mégis ezekkel gyakran nehezebb a közleke-
dés, mint a 100 mföldnyire eső másik községgel, mely-
ben postahivatal van szervezve.

Ha azt mondom, hogy pld. Kvásárhelyről Budapestre
hamarabb elmegy a levél, mint az 1—2 óra járásnyira
fekvő Gelenczére, Petőfalvára, Martonfalvára, Pesel-
nekre, Futásfalvára, Eszternekre stb, nem mondok
semmi újat; azt mindenki jól tudja.

Ha sürgős levele vagy csomaga van valakinek, úgy
azt gyorsan csak úgy juttathatja ezen s más félre eső
helységekre, ha külön küldőnézőt fogad.

Viszont így vannak ezzel a jelzett községek lakói, ha akár a postahivatalhoz, akár más községek lakóihoz valamit küldeni akarnak.

Ha ezen községekbe vagy községekből pld 100 levél vagy egyéb küldemény továbbítandó, e továbbítást 100 ember végezi és pedig drágán.

Mindenkor azonban külön küldöncz nem is fogadható, mert pld. a czimzett nem is tudja, hogy valamely levele vagy csomaga a postahivatalhoz megérkezett-e s mert továbbá csekélyebb fontosságú levelezések a nagy költség miatt azt meg sem engedik.

Ezen állapot tovább nem tartható, ha haladni akarunk a korral.

Tudomásunk szerint Zágón az egyedüli a kézi és orbai községek között, mely szakított a régi rendszerrel e téren is s fogadott a község számára egy állandó küldönczöt, ki a n. borosnyói postahivataltól naponként pontosan elszállítja egy kézi táskában a küldeményeket s onnan átviszi ugyanazon alkalommal a község elöljáróságának és az egyes községi lakosoknak szóló postai szállítmányokat.

Miért nem tehetnék ezt többi községeink is?

Az egy küldöncz tartása nem kerülne annyiba, mint a jelenlegi állapot s mégis naponként pontosan megkapnák egyesek úgy, mint az elöljáróságok a nekik szóló küldeményeket.

Ha egyes községek a küldöncz díjait nem fizethetnék csekély anyagi erejük miatt: akkor szövetkezhetnének egymással s közösen tarthatnának egy küldönczöt.

Egy körjegyzői szövetkezet, melyben több község foglaltatik, arra bizonyára képes lenne.

Egy küldönczöt tarthatna pld Kszilék, Polyán, Bélafalva, Esztelek, Kurtapatak, Almás, Csomortán, vagy Oroszfalu, Sárfa, Nyujtód, Osdola, Szászfalu, vagy Al-és feltorja, Futásfalva, Ikafalva stb.

Ily módon az egyesek közlekedése és az állami, megyei administratio megkönnyíttetnének és gyorsíttatnének kétség kívül s a szállítási költségek is a minimumra redukálhatnának.

A „Székelyföld“ tárczája.

Emlékbeszéd,

melyet Mikó Mihály, főispán arczképének leleplezési kegyeleles ünnepélye alkalmával mondott Madár Imre, megyei főjegyző, Csik-Szeredában, 1882. évi febr. 25-ik napján.

(Folytatás.)

A stoicusok iskolájához tartozván, reá nézve czim, rang csekély értékkel bírtak, de hazája az első volt. Azon öntudat pedig: „Megtettem mindazt, mivel csak tartozom“, az égiek sorába helyezé őt.

Kioltatlan vágygyal, kiváló szeretettel vonzódott a gyermekkor arany álmait emlékében felidéző szülőföldjéhez, melynek ölébe kívánta fáradt fejét öröknyugalomra lehajtani.

Igen kívánta, hogy a töle végkép bucsuzó nap utolsó sugarait ott a Bekény vize mellett lövelje rá, hol először látta meg annak feltámadását; akarta, hogy ott susogjon az esti szellő végig sirhalmán, hol az édes anyja vig danájából tanulta meg a hazát szeretni.

Vajha átlátnák az illetők az ajánlott intézmény hasznosságát, szükségességét és azt hogy minden akadály nélkül megvalósítható.

Nemo.

Meghívó.

A székely művelődési és közgazdasági egyesületnek csikmegyei egylete márczius hó 8-án d. e. 10 órakor, Csik-Szeredában a megyeház kisebb termében közgyűlést tart.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó;
2. Titkári és pénztárnoki előterjesztés;
3. A f. évi költségvetés megállapítása;
4. A vidéki választmány újra alakítása;
5. Indítványok;

mely közgyűlésre az egylet csikmegyei tagjait hazafii tisztelettel meghívom.

Csik-Szereda, 1882. február 22-én.

Lázár Dánes,
alelnök.

Mindenféle.

— Halálozás. Mint lapunkat táviratilag értesítik, kivásárhelyi Szacsva Ferencz e hó 4-én reggel 10 órakor helyeztette G é a fiát Alibunáron az összes hivatalnokok kíséretében örök nyugalomba. Béke poraira!

— A kézdívasárhelyi korcsolya-egylet f. évi márczius 8-án azaz szerdán d. u. 4 órakor, a tanácsház nagy termében közgyűlést tartand, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak. A gyűlés tárgyai: 1. tisztujítás, 2. pénztári számadás, 3. indítványok. Az elnökség.

— A csikmegyei adókövető bizottság működését f. évi márczius 9-én Gy.-Szt-Miklóson kezdi meg. Elnöke: Székely Endre; helyettes elnök: Ferenczy György; tagjai: Koncz József, Balázs Mihály, Ferenczy István és Szabó Antal.

— Bakai Nándor az „Alföldi Ipar lap“-ban következő izenetet küldi: „Székelyföldi testvéreinknek Csik-Szeredán. A székely fiúk és leányok fölvételének ügye rajtunk nem mulik. A megyei fölterjesztésről maig nem értesültünk. Különben a dolog

Hű fia volt ő a hazának, royalista meggyőződésből vallásos vakbuzgóság nélkül.

Király, haza, egyház azon szentháromság volt neki, melyben hitt, remélt és szeretett.

Ilyen volt élete néhai Mikó Mihálynak.

És most tekintsük meg a pályát, melyet a viadort megfutott, melynek végén, a siron tul, a halálon győztes Epaminondassal szól felénk: „Vixi et quem dedarat cursum, natura, pergi.

Megyénk megboldogult nagy fia 1817-ben Gy.-Alfalu községben Mikó István és Bőjthy Teréziától született.

A gondos és a háztartást kitünő szakértelemmel vezető édes anyja minden idejét egyetlen fia nevelésére szentelé.

A vig kedélylyel megáldott s ártatlan élezekekből soha ki nem fogyó nagybirtokos apa pedig a saját hajlamaitól elütő kis fiában korához épen nem illő komoly gondolkozást észlelvén, sietett a gyermeket, szellemi foglalkoztatás tekintetéből, már zsenge korában a helybeli iskolába feljartatni, honnan, mint magántanulót, egy szerzetes atyához Szárhegyre, az 1828—9-ik iskolai évben Gy.-Szt-Miklóra, az erre következő tanévben pedig a csiksomlyói gymnasium II. osztá-

kezd reánk nézve kényelmetlenné válni, a mennyiben a gyári személyzetben történendő változásra nézve az ügyet már is elő kellett készíteni.

— **Kimutatás a járvány állásáról Csikmegyében.** Az utolsó jelentés alkalmával maradt beteg 54, február 23-ig szaporodott 49, összesen 103. Ezek közül meggyógyult 65, elhalt 11, kezelés alatt maradt 27. Az egész járvány alatt megbetegedett 1411, gyógyult 1210, elhalt 174. Csik-Szeredán, 1882. február 25. Dr. Spányik József, tisztí főorvos.

— **A Bánffy-Hunyadi áll. iskolák együttes tantestülete által kiadandó „A Jótékonyosság Könyvé”-nek előfizetési haárideje** — hogy az előfizetési összegek gyűjtésére és beküldésére elegendőidő jusson — meghosszabbítottatik április 5-ig. Bánffy-Hunyad, 1882. febr. 27. Szentgyörgyi Lajos. Boga Károly.

— **Nyílt számadás.** A Csik-Szeredai „vörös kereszt”-nőegylet által f. évi febr. hó 25-én rendezett „állásjelentés” bevételei- és kiadásairól. Belépti díjakból és felülfizetésekből bejött 96 frt 21 kr, czukrárszattól 26 frt 22 kr, összesen 122 frt 43 kr. Kiadott: a teremért 10 frt, zenészeknek 5 frt, szolgának 7 frt, szinlapokért 3 frt, görögützért 3 frt 17 kr, tüzfiaért 2 frt 50 kr, vegyes kiadásokra 16 frt 89 kr, összesen 49 frt 56 kr. Ezeket levonva a bevételből, maradt tiszta jövedelem 72 frt 87 kr. Ezen összegből 10 frt, mint a czukrárszattól befolyt tiszta jövedelem a nőegyletnek, és 62 frt 78 kr, minek egyharmada 20 frt 95 kr, a működő társulat pénztárába, és két harmada 41 frt 92 kr, meg 10 frt, tehát összesen 51 frt 92 kr, a nőegylet pénztárába fizettetett be. A nagyérdemű működő társulat, szíves közreműködéséért, valamint a felkért úrhölgyek a czukrárszat körül teljesített fáradozásaiért fogadják a nőegylet nevében a rendezőség leghálásabb köszönetét

— **Érdekes** lesz t. olvasóinknak tudni, mily mérvben halad hazai gépműiparunk fejlődése. Ugyanis, mint értesülünk, az eddigi Brogle és Müller-féle cég főnöke, Brogle József ur, Budapesten (váci körút) az osztrák áll. vaspálya közelében, egy nagyobb, stílszerű gyá-

rat építtet, mely trieurók (konkolyválasztó), szelelők, rostalemezek, továbbá mindennemű mezőgazdasági gépek, mint: járgányok, cséplőgépek, szelelő rosták, kukoriczamorzsolók stb. gyártásával foglalkozik. Noha a gyár építése csak most kezdődött, mégis képes lesz az idény beálltával a közönség minden kíváncsiának megfelelni.

Gazdaság és kertészet.

Hordóból készült madárijesztő. Egy amerikai ezzel ijeszti a varjakat. A hordó kötelen csüng le egy kereszt gerendáról, melynek végei két, a földre ázott czölöphöz vannak erősítve. A czölöpök magassága 6 láb, a keresztgerendáé szintén 6 láb; a hordó úgy függesztendő fel, hogy a földtől mintegy 2 lábnyi magasan álljon, s a kötél pedig éppen közepére kötendő, hogy az egész hordó egyik oldalról a másikra könnyen libeghessen a legkisebb szellőre is; az így felfüggesztett hordó valóban ritkán áll nyugodtan, s ily nagy mozgó tárgy mindenestre elijeszti a varjukat. Egy hordó 4—5 hold földre elegendő, s lehet akagatni fénylő ércdarabokat, világos színű rongyokat a hatás fokozására.

*

A kutya, mint vágómarha. A hus-áraknak folytonos emelkedése következtében Belgiumban azon gondolatra jöttek, hogy mikép lehetne a kutyahúst emberi tápszerül felhasználni. A belga orvosi egyetem tanári kara semmi okot sem talál, mely ezen felhasználásnak ellent állana, feltéve, hogy az ebek levágás előtt állatorvos által megvizsgáltatnak, s egészségesek, nem soványak, nem szenvednek dühben vagy más fertőző betegségben. A beleket a torokkal együtt el kell dobni, s a húst külön arra rendelt helyiségben elárúsítani.

Kérdések és válaszok.

Ezen rovat alatt a gazdaközönség érdekében bármint, a gazdasági szakmába vágó kérdéseknek állandó tért nyitunk s azokra választ eszközölünk. Az e rovatban közlendő kérdéseket és feleleteket egyszerű név-aláírással kérjük a szerkesztőséghez beküldeni, habár közvételelük az illető kívánsága szerint név- vagy betűjegy alatt is történhetik. Feleletek adásánál kérjük mindig lapunk azon számára hivatkozni, melyben a kérdés közöltetett.

A „Székelyföld” szerkesztősége.

*

Kérdés.

1. Ha valaki gazdatársaim közül szarvasmarhák tetvessége ellen biztos és az állat egészségét nem veszélyeztető véd- vagy gyógyszert tud, legyen szíves azt velem e lapban közölni. c.

Szerkesztői izenetek.

B. P. Van benne elmásség, de nincs annyi hogy, mint a féle tárcza-közlemény, a közölhetőség mértékét üsse. „Bevált” a papirkosárba.

Silvester Miklós. Gyó.-Sztmiklós. Ha valódi nevét nem közli a szerkesztővel: semmi rendű és rangú közleményét fel nem vehetjük. A szerkesztőnek tudnia kell, kivel van dolga. Irja meg nevét nekünk s akkor szívesen vesszük tudósításait; de ha velünk szemben is titkolódnai akar: akkor közleményei is ott fognak titkolódnai a papirkosárban.

A déli ifjút az 1834—5-ik tanévben már a kolozsvári r. k. lyceum növendékei között találjuk; itt is, mint mindenhol, tanuláspolitikai osztályzata kitűnő volt; a kardvívásban pedig annyira fokozta ügyességét, hogy tanuló társai közül senki sem ajánkozott vele megmérkőzni s így rendesen a mester volt kénytelen megverekedni vele.

(Folytatása következik.)

Magy. kir. államvasutak.

Keleti vonal.

M E N E T R E N D.

Érvényes 1881. május 15-től.

PREDEAL-NAGYVÁRAD.

Á l l o m á s o k		Gyors- vonat 1.	Sze- mély- vonat 3	
Bukarest	Indul	8.15	6.30	
Predeal	"	1.09	4.53	
Tömös	"	1.33	1.21	
Brassó	(Erk.)	2.06	6.13	
Földvár	(Ind.)	2.16	6.52	
Apáczá	"	2.44	7.23	
Köpecz	"	3.03	7.43	
Alsó-Rákos	"		8.13	
Héjasfalva	"	3.54	10.15	
Ségesvár	} vendéglő (Erk.)	5.07	10.32	
		(Ind.)	5.12	10.52
Medgyes	Ind.		12.06	
Kapus	} Elágozás N.-Sze- benfelé	} Erk.	6.13	12.24
			6.31	12.30
			6.31	12.30
Tüvis	} Elágozás Gy.-Fehér- várfelé	} vendéglő (Erk.)	7.30	2.06
			7.37	2.26
			7.37	2.26
Kocsárd	} Elágozás M.-Vásár- helyfelé	} vendéglő (Erk.)	8.18	3.24
			8.23	3.34
			8.23	3.34
Kolozsvár	} vendéglő (Erk.)	} Indul	10.07	5.59
			10.17	6.24
			10.17	6.24
Nagyvárad	} vendéglő (Erk.)	} Indul	1.45	11.04
			1.50	11.25
			1.50	11.25
Budapest	Érkezik	7.30	8.45	

A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig számított éjjeli időt jelentik.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Márcz. 3.

Magyar aranyjáradék	118.75
Magyar vasúti kölcsön	131.50
M. keleti vasúti államkötv. I. kibocs.	89.—
M. keleti vasúti államkötvény II. kibocs.	107.—
M. keleti vasúti államkötvény 1876. évi	93.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.50
M. földterhermentesítési kötv. záradékkal	95.50
Temes-bánati földterherment. kötvény	95.50
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	95.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	95.75
Horvátszlavon földterherm. kötvény	—.—
Magyar szőlődézmá-váltási kötvény	97.—
Magyar nyerevény-sorsjegy kölcsön	116.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	109.75
Osztrák járadék papírban	75.—
Osztrák járadék ezüstben	96.—
Osztrák járadék aranyban	92.75
1860. államsorsjegyek	128.—
Osztrák-magyar bankrészevény	814.—
Magyar hitelbank-részevény	304.50
Osztrák hitelintézet-részevény	306.50
Ezüst	—.—
Cs. és kir. arany	5.62
20 frankos arany	9.51

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.

Német birodalmi márka	58.70
London (2 havi váltókért)	120.40
Magyar papíráradék	86.75

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre,

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Nyílt tér.*)

Kézdi-Vásárhely, 1882. febr. 25.

Figyelmeztetjük polgártársainkat, hogy jövő márczius hó 7-én tárgyalatik a hely színén a Tóth József szeszgyárának ügye s ez alkalommal mentől tömegesebben jelenjenek meg azok, a kiknek sérelmük van. Különösen elvárjuk a hatóságnak azon intézkedését hogy ez ügyben nemcsak a közelebbi szomszédságot, hanem a legtávolabbi is megidézni méltóztassék, mert a távolabbinak többet árt a szeszgyár lefolyása, mint a mellette valóknak.

Több napnyugati kertmegeutczai lakos.

*) E rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Haszonbéri hirdetés. 2—2

Ikaflava községének „Torjai hágoalja“ nevű erdőrésze az 1882. évre legeltetés végett haszonbérbe adandó; a feltételek Mátyás Sándor ikaflavi birónál megtekinthetők.

Árverési hirdetmény. 2—2

Páva községében a szesz- és pálinkaárulhatási jog nyílt árverésen 1882. márczius 15-én d. e. 10 órakor a község házánál haszonbérbe adatik; a bérlet napja 1882. ápril hó 1-én veszi kezdetét és tart 1884. december 31-éig (három évig). A feltételek a község házánál bármikor megtekinthetők.

Páván, 1882. február 28-án.

Finta Ferenc,
jegyző.

Zsidó János,
bíró.

3—3

K.-Vásárhelyt a Kantába lemenő utcájában

Nagy József

emeletes házának

földszinti része

udvarral és istállóval együtt egy vagy több évre haszonbérbe kiadó. Bővebben értekezhetni a tulajdonossal (szeszgyáránál levő lakásán.)